

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Πρόσβαση στη δραστηριότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων και προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων (ενσωμάτωση της οδηγίας 2013/36/ΕΕ), κατάργηση του ν. 3601/2007 και άλλες διατάξεις»

I. Γενικές παρατηρήσεις

Το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση Νσχ, όπως διαμορφώθηκε από την αρμόδια Διарκή Επιτροπή, αποτελείται από δύο Μέρη και 180 άρθρα.

Με το Μέρος Α' (άρθρα 1 έως 166) ενσωματώνονται στο εσωτερικό μας δίκαιο οι ρυθμίσεις της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26.6.2013 σχετικά με την πρόσβαση στη δραστηριότητα πιστωτικών ιδρυμάτων και την προληπτική εποπτεία πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων, για την τροποποίηση της Οδηγίας 2002/87/ΕΚ και για την κατάργηση των Οδηγιών 2006/48/ΕΚ και 2006/49/ΕΚ. Συγκεκριμένως, με το Κεφάλαιο Α' (άρθρα 1 έως 32) ορίζονται το αντικείμενο, ο σκοπός (άρθρο 1) και το πεδίο εφαρμογής (άρθρο 2) των διατάξεων του Μέρους Α', διατυπώνονται οι αναγκαίοι ορισμοί (άρθρο 3), ορίζονται οι αρμόδιες αρχές εποπτείας για την τήρηση των προτεινόμενων διατάξεων (άρθρο 4), προβλέπεται ο τρόπος συντονισμού τους όταν αυτές είναι περισσότερες της μίας (άρθρο 5), η συνεργασία τους με άλλους φορείς στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Συστήματος Χρηματοοικονομικής Εποπτείας (ΕΣΧΕ) (άρθρο 6) και η υποχρέωσή τους να λαμβάνουν υπόψη τον αντίκτυπο των αποφάσεών τους στη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος των

λοιπών κρατών μελών (άρθρο 7). Περαιτέρω, καθορίζεται η διαδικασία λήψης άδειας για τη λειτουργία πιστωτικών ιδρυμάτων (άρθρο 8), το περιεχόμενο της σχετικής αίτησης (άρθρο 10), το ύψος του απαιτούμενου αρχικού κεφαλαίου (άρθρο 12) και οι περιπτώσεις άρνησης χορήγησης (άρθρο 16) και ανάκλησης της σχετικής άδειας (άρθρο 19), θεσπίζεται απαγόρευση άσκησης συγκεκριμένων δραστηριοτήτων σε πρόσωπα ή επιχειρήσεις εκτός των πιστωτικών ιδρυμάτων (άρθρο 9), απαριθμούνται οι δραστηριότητες πιστωτικών ιδρυμάτων που υπόκεινται σε αμοιβαία αναγνώριση (άρθρο 11), ενώ τίθενται προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος, οι οποίες αφορούν τη διοίκηση και την έδρα του (άρθρο 13), την ταυτότητα των μετόχων ή εταίρων του (άρθρο 14) καθώς και ειδικότερους όρους λειτουργίας του (άρθρο 15). Καθορίζονται, επίσης, οι περιπτώσεις στις οποίες απαιτείται διαβούλευση της Τράπεζας της Ελλάδος με άλλες εποπτικές αρχές πριν από τη χορήγηση άδειας λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος (άρθρο 17), διευκρινίζεται το πλαίσιο που διέπει την εγκατάσταση και εποπτεία στην Ελλάδα των υποκαταστημάτων πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας σε άλλο κράτος μέλος (άρθρο 18), τίθενται κανόνες για την επωνυμία των πιστωτικών ιδρυμάτων (άρθρο 20), και θεσπίζεται η υποχρέωση κοινοποίησης στην Ευρωπαϊκή Εποπτική Αρχή (Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών, «ΕΑΤ») κάθε χορήγησης ή ανάκλησης άδειας λειτουργίας (άρθρο 21). Τέλος, ορίζεται η διαδικασία απόκτησης ή αύξησης ειδικής συμμετοχής σε πιστωτικό ίδρυμα (άρθρο 23), τα κριτήρια αξιολόγησης του υποψήφιου αγοραστή (άρθρο 24) και ο τρόπος συνεργασίας της Τράπεζας της Ελλάδος με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών για τον σκοπό αυτό (άρθρο 25), θεσπίζεται η υποχρέωση ενημέρωσης της Τράπεζας της Ελλάδος σε περίπτωση μεταβολής του ύψους ειδικής συμμετοχής σε πιστωτικό ίδρυμα εκ μέρους του ενδιαφερομένου (άρθρο 26) και του ίδιου του ιδρύματος (άρθρο 27), εξειδικεύονται τα κριτήρια αξιολόγησης της, κατά τα ανωτέρω, ειδικής συμμετοχής (άρθρο 28), και τίθενται κανόνες που αφορούν το αρχικό κεφάλαιο των επιχειρήσεων επενδύσεων (άρθρο 29), των τοπικών επιχειρήσεων (άρθρο 30), το ύψος των ιδίων κεφαλαίων τους (άρθρο 32) και την κάλυψη των επιχειρήσεων που δεν επιτρέπεται να κατέχουν κεφάλαια ή τίτλους πελατών (άρθρο 31).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β' (άρθρα 33 έως 49) ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν την ίδρυση υποκαταστημάτων από πιστωτικά ιδρύματα που εδρεύουν στην Ελλάδα (άρθρο 33) και σε άλλα κράτη μέλη (άρθρο 34), τη διασυννοριακή παροχή υπηρεσιών από πιστωτικά (άρθρα 36 και 38) και χρηματοδοτικά ιδρύματα (άρθρα 41 έως 43) και την υποχρέωση σχετικής ε-

νημέρωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της ΕΑΤ και της Ευρωπαϊκής επιτροπής Τραπεζών εκ μέρους της Τράπεζας της Ελλάδος (άρθρα 35 και 37), οριοθετείται η δραστηριοποίηση και διαφήμιση στην Ελλάδα πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων που εδρεύουν σε άλλα κράτη μέλη ή τρίτες χώρες (άρθρο 39), και καθορίζονται οι προϋποθέσεις ίδρυσης γραφείων αντιπροσωπείας πιστωτικών ιδρυμάτων στην Ελλάδα (άρθρο 40). Περαιτέρω, ορίζονται οι εποπτικές αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος ως αρμόδιας αρχής της χώρας υποδοχής επί των υποκαταστημάτων αλλοδαπών πιστωτικών ιδρυμάτων (άρθρο 44), προβλέπεται η δυνατότητα λήψης των αναγκαίων προληπτικών και κατασταλτικών μέτρων από την ίδια (άρθρα 46 έως 47) και τις αρμόδιες αρχές της χώρας προέλευσης (άρθρο 45), και θεσπίζεται υποχρέωση αιτιολόγησης των σχετικών αποφάσεων (άρθρο 49) και ενημέρωσης μεταξύ των αρμόδιων αρχών της χώρας υποδοχής και προέλευσης σε περίπτωση ανάκλησης άδειας λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος (άρθρο 48).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ' (άρθρα 50 έως 64) θεσπίζονται κανόνες προληπτικής εποπτείας και, συγκεκριμένως, ορίζονται οι αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς όταν λειτουργούν ως αρμόδιες αρχές κράτους μέλους υποδοχής ή προέλευσης (άρθρο 50) και τίθεται το πλαίσιο συνεργασίας των ελληνικών εποπτικών αρχών με τις ομόλογες αρχές άλλων κρατών μελών (άρθρο 51), ιδίως όσον αφορά τον χαρακτηρισμό ενός υποκαταστήματος ως σημαντικού (άρθρο 52) και τον επιτόπιο έλεγχο και επιθεώρηση των υποκαταστημάτων (άρθρο 53). Θεσπίζεται, επίσης, η υποχρέωση τήρησης του απορρήτου εκ μέρους των εντεταλμένων της Τράπεζας της Ελλάδος (άρθρο 54), ορίζονται οι υποχρεώσεις των επιφορτισμένων με τον ετήσιο έλεγχο των ιδρυμάτων προσώπων όσον αφορά τη συνεργασία τους με τις εποπτικές αρχές (άρθρο 55), και προβλέπονται οι διοικητικές κυρώσεις και μέτρα που επιβάλλει η Τράπεζα της Ελλάδος στο πλαίσιο των εποπτικών της αρμοδιοτήτων (άρθρα 57 έως 59), ο τρόπος (άρθρο 56) και τα κριτήρια (άρθρο 62) επιβολής τους και οι όροι δημοσιοποίησής τους (άρθρο 60). Τέλος, προβλέπεται υποχρέωση ενημέρωσης της ΕΑΤ για τις επιβαλλόμενες, κατά τα ανωτέρω, κυρώσεις (άρθρο 61), όπως προβλέπεται και η άσκηση αίτησης ακυρώσεως ενώπιον του ΣτΕ κατά αποφάσεων της Τράπεζας της Ελλάδος που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του Νσχ, κανονιστικών πράξεων και του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 (άρθρο 64).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Δ' (άρθρα 65 έως 103) ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τη διαδικασία εκτίμησης της επάρκειας του εσωτερικού κεφαλαίου πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων («ιδρύμα-

τα») (άρθρο 65), τη θέσπιση του πλαισίου εταιρικής διακυβέρνησής τους (άρθρο 66), την επίβλεψη των αποδοχών του προσωπικού τους από τις εποπτικές αρχές (άρθρο 67) και την εκπόνηση στρατηγικών αντιμετώπισης κινδύνων (άρθρο 68), προωθείται η ανάπτυξη διαδικασιών εσωτερικής αξιολόγησης τους (άρθρο 69) και προβλέπεται η υποβολή των σχετικών αποτελεσμάτων στις αρμόδιες αρχές (άρθρο 70). Περαιτέρω, εισάγονται ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση του πιστωτικού κινδύνου και του κινδύνου αντισυμβαλλομένου (άρθρο 71), του υπολειπόμενου (άρθρο 72) και λειτουργικού (άρθρο 77) κινδύνου, και των κινδύνων συγκέντρωσης (άρθρο 73), τιτλοποίησης (άρθρο 74), αγοράς (άρθρο 75), επιτοκίου από δραστηριότητες εκτός χαρτοφυλακίου συναλλαγών (άρθρο 76), ρευστότητας (άρθρο 78) και υπερβολικής μόχλευσης (άρθρο 79), καθορίζονται οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου τους (άρθρο 80) και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν τα μέλη του (άρθρο 83), προβλέπεται η ετήσια δημοσιοποίηση εκθέσεων που αφορούν τις δραστηριότητες τους (άρθρο 81) και την απόδοση των στοιχείων του ενεργητικού τους (άρθρο 82), θεσπίζονται αρχές που διέπουν την πολιτική αποδοχών (άρθρα 84 έως 86) και προβλέπεται η συγκρότηση επιτροπών αποδοχών σε ιδρύματα σημαντικά από πλευράς μεγέθους, οργάνωσης και δραστηριοτήτων (άρθρο 87). Καθορίζεται, επίσης, το περιεχόμενο (άρθρο 89), τα τεχνικά κριτήρια (άρθρο 90) και το πρόγραμμα (άρθρο 91) της εποπτικής διαδικασίας εξέτασης και αξιολόγησης πιστωτικών ιδρυμάτων και επιχειρήσεων επενδύσεων από τις αρμόδιες αρχές, περιγράφονται οι εποπτικές τους εξουσίες (άρθρο 96) και προβλέπεται η διενέργεια εποπτικών ασκήσεων προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων (άρθρο 92), η αναθεώρηση σε τακτική βάση της άδειας χρήσης εσωτερικών προσεγγίσεων για τον υπολογισμό των απαιτήσεων ιδίων κεφαλαίων (άρθρο 93), και η εφαρμογή προληπτικών εποπτικών μέτρων στα εποπτευόμενα ιδρύματα (άρθρο 94) και τα ιδρύματα με παρόμοιο προφίλ κινδύνου (άρθρο 95). Τέλος, παρέχεται στις εποπτικές αρχές η δυνατότητα να επιβάλλουν ειδικές απαιτήσεις ρευστότητας (άρθρο 98) και δημοσιοποίησης (άρθρο 99) στα εποπτευόμενα ιδρύματα, θεσπίζεται υποχρέωση ενημέρωσης της ΕΑΤ για τη διαδικασία και μεθοδολογία της εποπτικής εξέτασης και αξιολόγησης (άρθρο 100), ρυθμίζεται η διαδικασία αξιολόγησης επάρκειας εσωτερικού κεφαλαίου των ιδρυμάτων (άρθρο 101), προβλέπεται η υιοθέτηση των αναγκαίων ρυθμίσεων, διαδικασιών και μηχανισμών που απαιτεί η εποπτεία (άρθρο 102), καθώς και η εφαρμογή της εποπτικής διαδικασίας εξέτασης και αξιολόγησης από τις αρμόδιες αρχές (άρθρο 103).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ε' (άρθρα 104 έως 120) ορίζεται η κατά

περίπτωση αρμόδια αρχή για την άσκηση ενοποιημένης εποπτείας (άρθρο 104), ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τον συντονισμό των εποπτικών δραστηριοτήτων από την αρχή ενοποιημένης εποπτείας (άρθρο 105), τη λήψη αποφάσεων από κοινού με τις λοιπές εμπλεκόμενες εποπτικές αρχές σχετικώς με την προληπτική εποπτεία κάθε ιδρύματος (άρθρο 106), τη μεταξύ τους ανταλλαγή πληροφοριών σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης (άρθρο 107) και τη σύναψη γραπτών συμφωνιών συντονισμού και συνεργασίας (άρθρο 108), καθορίζεται ο τρόπος λειτουργίας των σωμάτων εποπτών (άρθρο 109), και ρυθμίζεται η συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών κατά την άσκηση των εποπτικών τους καθηκόντων (άρθρο 110) και κατά την αναζήτηση πληροφοριών σχετικώς με οντότητες εγκατεστημένες σε άλλο κράτος μέλος (άρθρο 111). Περαιτέρω, ορίζονται οι περιπτώσεις ένταξης εταιρειών συμμετοχών σε ενοποιημένη εποπτεία (άρθρο 112), ρυθμίζεται η εποπτεία των μεικτών χρηματοοικονομικών εταιρειών συμμετοχών (άρθρο 113), καθορίζονται οι προϋποθέσεις επάρκειας των διευθυντικών στελεχών τους (άρθρο 114), και ρυθμίζονται ζητήματα διενέργειας ελέγχων (άρθρο 115) και άσκησης εποπτείας στις εν λόγω εταιρείες (άρθρο 116). Τέλος, προβλέπεται η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της αρχής ενοποιημένης εποπτείας και των άλλων αρμόδιων αρχών (άρθρο 117), καθορίζεται το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ Τράπεζας της Ελλάδος και Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς όσον αφορά τον έλεγχο συγκεκριμένων οντοτήτων (άρθρο 118), και θεσπίζονται διοικητικές κυρώσεις και μέτρα για την παραβίαση διατάξεων του Νοσχ (άρθρο 119) καθώς και ρυθμίσεις για την αξιολόγηση της ισοδυναμίας ενοποιημένης εποπτείας από αρχές τρίτων χωρών (άρθρο 120).

Με το Κεφάλαιο Στ' (άρθρα 121 έως 135) παρατίθενται οι αναγκαίοι ορισμοί διαφόρων εννοιών των διατάξεων του εν λόγω Κεφαλαίου (άρθρο 121), καθορίζονται οι απαιτήσεις τήρησης αποθέματος ασφαλείας διατήρησης κεφαλαίου (άρθρο 122) και ειδικού αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας εκ μέρους των ιδρυμάτων (άρθρο 123), και προβλέπονται τα κριτήρια διάκρισης μεταξύ των «παγκοσμίως συστημικά σημαντικών ιδρυμάτων» και των «λοιπών συστημικά σημαντικών ιδρυμάτων» (άρθρο 124), η δυνατότητα καθιέρωσης αποθέματος ασφαλείας συστημικού κινδύνου (άρθρο 125) και αναγνώρισης από την εντεταλμένη αρχή του ως άνω ποσοστού αποθέματος που καθορίζεται από άλλα κράτη μέλη (άρθρο 126). Περαιτέρω, αναγνωρίζεται η Τράπεζα της Ελλάδος ως εντεταλμένη αρχή για τον καθορισμό του ποσοστού αντικυκλικών αποθεμάτων ασφαλείας στην Ελλάδα (άρθρο 127), ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του (άρθρο 130) και προβλέπεται η δυνατότητα αναγνώρισης από την εντεταλμένη αρχή των αντίστοιχων

ποσοστών των άλλων κρατών μελών ή τρίτων χωρών, εφόσον ξεπερνούν το 2,5% (άρθρο 128), και καθορισμού διαφορετικών ποσοστών, εφόσον αυτά δεν έχουν καθορισθεί ή κρίνονται ανεπαρκή (άρθρο 129). Τέλος, τίθενται περιορισμοί στη διανομή κερδών των ιδρυμάτων (άρθρο 131), θεσπίζονται μέτρα διατήρησης κεφαλαίου (άρθρο 132) και εισάγονται γενικές (άρθρο 134) και ειδικές (άρθρο 135) απαιτήσεις δημοσίευσης πληροφοριών από τις αρμόδιες αρχές.

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ζ' (άρθρα 136 έως 144) ρυθμίζονται ζητήματα επιβολής μέτρων προληπτικής εποπτείας και εξυγίανσης των πιστωτικών ιδρυμάτων, που συνίστανται, αφενός μεν στην αύξηση κεφαλαίου του ιδρύματος (άρθρο 136), τον διορισμό επιτρόπου (άρθρο 137) και τη χορήγηση παράτασης του χρόνου εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του (άρθρο 138), αφετέρου δε στην αύξηση κεφαλαίου ως μέτρο εξυγίανσης (άρθρο 140), την υποχρεωτική μεταβίβαση περιουσιακών του στοιχείων (άρθρο 141) και τη σύσταση μεταβατικού πιστωτικού ιδρύματος (άρθρο 142), αντιστοίχως. Ρυθμίζεται, επίσης, η διαδικασία πώλησης του συνόλου των μετοχών του τελευταίου (άρθρο 143), και προβλέπονται προϋποθέσεις για την ενεργοποίηση των ως άνω μέτρων εξυγίανσης (άρθρο 139) καθώς και τον τρόπο αποζημίωσης των μετόχων ή πιστωτών πιστωτικού ιδρύματος σε περίπτωση επιδείνωσης της οικονομικής τους θέσης συνεπεία των εν λόγω μέτρων (άρθρο 144). Τέλος, εισάγονται ρυθμίσεις που αφορούν την ειδική εκκαθάριση των πιστωτικών ιδρυμάτων (άρθρο 145) και τη λειτουργία της Επιτροπής Ειδικών Εκκαθαρίσεων (άρθρο 146).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Η' (άρθρα 147 έως 153) ορίζονται τα εποπτευόμενα πιστωτικά ιδρύματα ως υπόχρεα για την κάλυψη των δαπανών εποπτείας (άρθρο 147), τίθενται προϋποθέσεις για την τροποποίηση του καταστατικού τους (άρθρο 148), την εξόφληση συνεταιριστικών μερίδων πιστωτικού συνεταιρισμού (άρθρο 149) και των εκτοκισμό των δανείων και λοιπών πιστώσεων που χορηγούν (άρθρο 150), και ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν την παροχή ασφάλειας υπέρ της Τράπεζας της Ελλάδος (άρθρο 151) και την έκδοση καλυμμένων ομολογιών από πιστωτικά ιδρύματα (άρθρο 152). Ρυθμίζονται, επίσης, θέματα εποπτείας και επιβολής κυρώσεων στις εταιρείες παροχής πιστώσεων και τα χρηματοδοτικά ιδρύματα που εποπτεύονται από την Τράπεζα της Ελλάδος (άρθρο 153).

Με τις διατάξεις του κεφαλαίου Θ' (άρθρα 154 έως 155) προβλέπονται οι διοικητικές κυρώσεις και μέτρα που επιβάλλει στις εποπτευόμενες οντότητες η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς (άρθρο 154), και διευρύνεται το πλαίσιο συνεργασίας της τελευταίας με τις ευρωπαϊκές αρχές εποπτείας (άρθρο 155).

Με το Κεφάλαιο Ι΄ (άρθρα 156 έως 166) ρυθμίζεται το μεταβατικό καθεστώς έως τη θέση σε ισχύ διατάξεων του Νσχ που αφορούν την εποπτεία των υποκαταστημάτων αλλοδαπών πιστωτικών ιδρυμάτων (άρθρο 156) και, συγκεκριμένως, θεσπίζεται η υποχρέωση των τελευταίων για υποβολή περιοδικών αναφορών στην Τράπεζα της Ελλάδος (άρθρο 157), παρέχεται στην Τράπεζα της Ελλάδος η δυνατότητα επιβολής διοικητικών μέτρων και κυρώσεων (άρθρο 158) και λήψης προληπτικών μέτρων (άρθρο 159), και ρυθμίζεται η άσκηση προληπτικής εποπτείας (άρθρο 160) και εποπτείας ρευστότητας υποκαταστήματος (άρθρο 161) από τις ελληνικές εποπτικές αρχές. Ρυθμίζονται, επίσης, θέματα συνεργασίας μεταξύ των ελληνικών εποπτικών αρχών και ομόλογων αρχών άλλων κρατών μελών (άρθρο 162), καθορίζεται η διαδικασία αναγνώρισης υποκαταστήματος που λειτουργεί στην Ελλάδα ως σημαντικού (άρθρο 163), προβλέπεται η δυνατότητα διενέργειας επιτόπιων ελέγχων από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους προέλευσης (άρθρο 164), και τίθενται μεταβατικές διατάξεις περί κεφαλαιακών αποθεμάτων ασφαλείας (άρθρο 165), καθώς και καταργούμενες και τροποποιούμενες διατάξεις (άρθρο 166).

Με το Μέρος Β΄ (άρθρα 167 έως 180) θεσπίζονται διατάξεις σχετικές με τη βελτίωση της λειτουργίας της αγοράς.

Συγκεκριμένως, με το Κεφάλαιο Α΄ (άρθρα 167 έως 170) εισάγονται ρυθμίσεις που αποσκοπούν στον εκσυγχρονισμό του υφιστάμενου κανονιστικού πλαισίου λειτουργίας των πιστωτικών συνεταιρισμών (άρθρο 167), τη διαδικασία και τις έννομες συνέπειες μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων υποκαταστημάτων αλλοδαπών πιστωτικών ιδρυμάτων (άρθρο 168), τον τρόπο σύναψης και λύσης της σύμβασης ασφάλισης αυτοκινήτου (άρθρο 169) και τη διαρκή προσαρμογή της ασφαλιστικής νομοθεσίας στις ευρωπαϊκές συστάσεις και πρότυπα (άρθρο 170).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β΄ (άρθρα 171 έως 174) ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τη διοίκηση κοινωφελών περιουσιών (άρθρο 171), τη διαδικασία μίσθωσης αιγιαλού (άρθρο 172), το πλαίσιο διεξαγωγής και ελέγχου των τυχερών παιγνίων (άρθρο 173) και τη λειτουργία της εταιρείας «Παράκτιο Αττικό Μέτωπο ΑΕ» (άρθρο 174).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Γ΄ (άρθρα 175 έως 177) ρυθμίζονται θέματα οργάνωσης και λειτουργίας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (άρθρο 175), τροποποιούνται οι όροι παροχής υπερωριακής εργασίας στο Δημόσιο, τα ΝΠΔΔ και τους ΟΤΑ (άρθρο 176) και ρυθμίζονται ζητήματα ευθύνης του προσωπικού των Διευθύνσεων Ελέγχου της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσιονομικών Ελέγχων κατά την άσκηση των καθηκόντων του (άρθρο 177).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Δ' (άρθρα 178 έως 180) τροποποιείται το καθεστώς χορήγησης επιδομάτων ασθένειας στο προσωπικό του Δημοσίου, των ΝΠΔΔ και των ΟΤΑ (άρθρο 178), ρυθμίζονται εκκρεμή θέματα των υπό εκκαθάριση πρώην θυγατρικών εταιρειών της ΕΟΜΜΕΧ ΑΕ (άρθρο 179) και ορίζεται η έναρξη ισχύος των διατάξεων του Νσχ (άρθρο 180).

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων του Νσχ

1. Επί του άρθρου 23

Για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, η προτεινόμενη παράγραφος 1 πρέπει να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ("υποψήφιος αγοραστής") το οποίο, ενεργώντας μεμονωμένα ή στο πλαίσιο "από κοινού δράσης" με άλλα πρόσωπα, έχει αποφασίσει είτε να αποκτήσει, άμεσα ή έμμεσα, ειδική συμμετοχή σε πιστωτικό ίδρυμα ...».

2. Επί του άρθρου 40

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις, οι οποίες δεν συνιστούν ενσωμάτωση αντίστοιχης ρύθμισης της Οδηγίας 2013/36/ΕΕ, ορίζεται, κατ' αντιστοιχία του άρθρου 17 του ν. 3601/2007, ότι «η Τράπεζα της Ελλάδος καθορίζει με αποφάσεις της τις δραστηριότητες, τους όρους και τις προϋποθέσεις χορήγησης άδειας ίδρυσης και λειτουργίας Γραφείων Αντιπροσωπείας πιστωτικών ιδρυμάτων στην Ελλάδα, καθώς και κάθε ζήτημα που αφορά την ανάκληση της άδειάς τους, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων για την ίδρυση και λειτουργία υποκαταστημάτων». Παρατηρείται, εν προκειμένω, ότι, όσον αφορά πιστωτικά ιδρύματα που έχουν λάβει άδεια λειτουργίας σε άλλο κράτος μέλος, η ίδρυση γραφείων αντιπροσωπείας, ενδεχομένως, εμπίπτει στο δικαίωμα παροχής υπηρεσιών χωρίς εγκατάσταση, το οποίο ρυθμίζεται από το άρθρο 38 του Νσχ, και δεν συνιστά ίδρυση υποκαταστήματος στην Ελλάδα, διαδικασία, εξ άλλου, η οποία ρυθμίζεται από το άρθρο 34 του Νσχ.

3. Επί του άρθρου 54

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της παραγράφου 1 ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι οι εμπιστευτικές πληροφορίες οι οποίες περιέχονται σε γνώση των προσώπων που ασκούν ή έχουν ασκήσει δραστηριότητα για λογαριασμό της Τράπεζας της Ελλάδος, καθώς και των εντεταλμένων από την Τράπεζα της Ελλάδος ελεγκτών ή εμπειρογνομόνων, δεν επιτρέπεται να γνωστοποιούνται σε κανένα απολύτως πρόσωπο ή δημόσια αρχή, υπό την επιφύλαξη «των διατάξεων του παρόντος άρθρου, των περιπτώσεων που εμπίπτουν στο Ποινικό Δίκαιο και την Ποινική Δικονομία, καθώς και των διατάξεων του

ν. 3691/2008, όπως ισχύει ...». Για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, η αναφορά σε «περιπτώσεις που εμπίπτουν στο Ποινικό Δίκαιο και την Ποινική Δικονομία» θα ήταν σκόπιμο να αντικατασταθεί από ρητή αναφορά στα επιμέρους άρθρα του Ποινικού Κώδικα ή του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

4. Επί του άρθρου 64

Με το προτεινόμενο άρθρο ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι «Οι αποφάσεις της Τράπεζας της Ελλάδος που εκδίδονται κατ' εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 575/2013, του παρόντος νόμου και των κανονιστικών πράξεων αυτής υπόκεινται σε αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας». Επισημαίνεται συναφώς ότι, συμφώνως προς την παράγραφο 5 του άρθρου 1 του ν. 1406/1983, όπως ισχύει, «εξακολουθούν να υπάγονται στην ακυρωτική αρμοδιότητα του Συμβουλίου της Επικρατείας οι διαφορές που προκύπτουν από πράξεις επιβολής προστίμου, τις οποίες εκδίδουν η Τράπεζα της Ελλάδος και οι ανεξάρτητες διοικητικές αρχές, εφόσον δεν προβλέπει άλλως η νομοθεσία τους».

5. Επί του άρθρου 79

Στο δεύτερο εδάφιο της προτεινόμενης παραγράφου 2 η λέξη «ανταπεξέλθουν» θα πρέπει να αντικατασταθεί από τον ορθό τύπο «αντεπεξέλθουν».

6. Επί του άρθρου 81

Με την προτεινόμενη παράγραφο 1 προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι κάθε πιστωτικό ίδρυμα και επιχείρηση επενδύσεων δημοσιεύει, σε ενοποιημένη βάση, κάθε οικονομικό έτος, συγκεκριμένες πληροφορίες «εξειδικεύοντας ανά κράτος-μέλος και τρίτη χώρα στις οποίες διαθέτει έδρα». Παρατηρείται ότι ο όρος «έδρα» πρέπει να αντικατασταθεί από τον πλέον δόκιμο όρο «εγκατάσταση» (βλ. και αγγλικό κείμενο Οδηγίας 2013/36/ΕΕ, στο οποίο χρησιμοποιείται ο όρος establishment).

7. Επί του άρθρου 136

Επί της παραγράφου 3 επισημαίνεται ότι η λέξη «σύγκλιση» πρέπει να αντικατασταθεί από τη λέξη «σύγκληση».

8. Επί του άρθρου 169

Στην προτεινόμενη παράγραφο 2 πρέπει να προσδιορισθεί η έννοια του «πραγματικού χρόνου» εντός του οποίου η ασφαλιστική επιχείρηση υποχρε-

ούται να ενημερώσει το Κέντρο Πληροφοριών του άρθρου 27β του π.δ. 237/1986.

9. Επί του άρθρου 173

Με την προτεινόμενη παράγραφο 17, σε συνδυασμό με την παράγραφο 2 του ιδίου άρθρου, τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 52 του ν. 2002/2011 και ορίζεται ότι τιμωρείται η διεξαγωγή παιγνίων, χωρίς την προβλεπόμενη άδεια, με ποινή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών αν τα παίγνια διεξάγονται με παιγνιομηχανήματα ή μέσω διαδικτύου, και κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών αν τα παίγνια είναι τυχερά. Επιπλέον, ορίζεται ότι όποιος διοργανώνει παίγνια χωρίς την απαιτούμενη άδεια, χωρίς αυτά να διεξάγονται, τιμωρείται με το ένα τρίτο των ανωτέρω ποινών. Επειδή οι απειλούμενες ποινές ορίζονται ως πλαίσιο (λ.χ., τρία έως πέντε έτη, δέκα έως είκοσι έτη) η μείωση των πλαισίων στο ένα τρίτο οδηγεί σε δεκαδικούς αριθμούς, γεγονός που δεν συνάδει με την αρχή της νομιμότητας, η οποία επιτάσσει να είναι ορισμένες οι ποινές. Συνεπώς, θα ήταν σκόπιμο να ορισθούν συγκεκριμένα μειωμένα πλαίσια ποινών για τη διοργάνωση παιγνίων χωρίς την απαιτούμενη άδεια.

10. Επί του άρθρου 178

Σημειώνεται ότι με την παράγραφο 4 εισάγεται ερμηνευτική διάταξη του άρθρου 7 του ν. 4111/2013, συμφώνως προς την οποία, «η παραμονή στην υπηρεσία των προϊσταμένων των γενικών Διευθύνσεων κατόπιν της αιτήσεώς τους και μέχρι την επιλογή και τοποθέτηση νέου προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης, ανήκει στην ευρύτατη διακριτική ευχέρεια του αποφασίζοντος οργάνου».

Χρήσιμο θα ήταν, εν προκειμένω, να διευκρινισθεί περαιτέρω αν η ως άνω διάταξη είναι πράγματι ερμηνευτική κατά την έννοια του άρθρου 77 παρ. 2 του Συντάγματος, οπότε έχει αναδρομική ισχύ και ανατρέχει στον χρόνο ψήφισης της ερμηνευομένης, ή όχι, οπότε συνιστά νέα ρύθμιση και ισχύει από την έναρξη ισχύος του παρόντος. Βεβαίως, στην αιτιολογική έκθεση (σελ. 24) αναφέρεται ότι με την προτεινόμενη ρύθμιση «διευκρινίζεται η έννοια του άρθρου 7 του ν. 4111/2013», η δε ρύθμιση εισάγεται με την πανηγυρική διατύπωση «Η αληθής έννοια του άρθρου (...)». Πλην όμως, για να είναι η προτεινόμενη διάταξη γνήσια ερμηνευτική, πρέπει η ερμηνευόμενη να έχει ασαφή ή αμφίβολη έννοια (η προϋπόθεση της ασάφειας ελέγχεται δικαστικώς, βλ. ΣτΕ 5123/1996 [Ολομ.], 2700/2003), όπως και να περιέχει κε-

νό ή αντινομία, στοιχεία τα οποία δημιουργούν αβεβαιότητα και, ως εκ τούτου, καθιστούν αναγκαία την ερμηνεία της κατά τρόπο που να της προσδίδει συγκεκριμένη πλέον έννοια (βλ. Π. Παραρά, Σύνταγμα 1975-Corpus, II, Κοινοβουλευτικό Δίκαιο, άρθρο 77, 1985, αρ. 3, σελ. 471 επ., Φ. Σπυρόπουλο, Συνταγματικό Δίκαιο, 2006, σελ. 100).

Αθήνα, 25.4.2014

Οι εισηγητές

Αθανασία Διονυσοπούλου

Λέκτορας της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

Επιστημονική Συνεργάτις

Γιώργος Φωτόπουλος

Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος

Νομοτεχνικής Επεξεργασίας

Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος

Αν. Καθηγητής

του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης

Επιστημονικών Μελετών

Αστέρης Πλιάκος

Καθηγητής του Οικονομικού

Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου

Κώστας Μαυριάς

Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών